

Đồng Cổ Ván

TƯ VẤN TÀI CHÍNH

CHECK LIST ĐÁNH GIÁ DOANH NGHIỆP TRƯỚC KHI MUA CỔ PHIẾU

Hệ thống câu hỏi giúp nhà đầu tư tránh sai lầm lớn

*"Bạn không cần tìm cổ phiếu hoàn hảo. Bạn chỉ cần
tránh doanh nghiệp tệ."*

GIỚI THIỆU & TƯ DUY

Vì sao phần lớn nhà đầu tư thua lỗ?

Phần lớn các nhà tư vấn cá nhân thua lỗ không phải vì họ không biết chọn "siêu cổ phiếu", mà vì họ chọn sai thời điểm và sai đối tượng. Sự thiếu kỷ luật và cảm xúc chi phối quyết định là kẻ thù lớn nhất của nhà đầu tư.

Sai lầm phổ biến: Mua trước – Phân tích sau

Nhiều người mua cổ phiếu chỉ vì nghe tin đồn, thấy giá tăng mạnh, hoặc sợ bỏ lỡ cơ hội (FOMO). Sau khi giá giảm, họ mới bắt đầu tìm hiểu xem doanh nghiệp đó làm gì. Đây là quá trình đi ngược dẫn đến rủi ro mất tiền vĩnh viễn.

Cách sử dụng check list này

Vui lòng lấy tài liệu này ra hoặc sử dụng trên các thiết bị điện tử. Trước khi đặt lệnh mua bất kỳ cổ phiếu nào, hãy đi qua từng câu hỏi. Nếu bạn không thể trả lời hoặc trả lời là "Không" cho quá nhiều mục quan trọng, hãy dừng lại, không đầu tư.

PHẦN 1 – HIỂU DOANH NGHIỆP (BUSINESS QUALITY)

- Doanh nghiệp kiếm tiền bằng cách nào? (Rõ ràng doanh thu)
- Mô hình kinh doanh dễ hiểu không?
- Sản phẩm/Dịch vụ có nhu cầu dài hạn?
- Có lợi thế cạnh tranh rõ ràng? (Thương hiệu, chi phí thấp, độc quyền...)
- Kết quả kinh doanh có phụ thuộc mạnh vào chu kỳ kinh tế?

PHẦN 2 – CHẤT LƯỢNG TÀI CHÍNH

- Doanh thu tăng trưởng ổn định trong 3-5 năm qua
- Lợi nhuận sau thuế không biến động bất thường
- ROE (Tỷ suất sinh lời trên vốn chủ sở hữu) duy trì tốt (>15%) trong nhiều năm
- Biên lợi nhuận ổn định hoặc có xu hướng tăng
- Dòng tiền kinh doanh (CFO) dương và phù hợp với lợi nhuận ròng

► **CẢNH BÁO:** Lợi nhuận kế toán đẹp nhưng dòng tiền kinh doanh âm liên tục là dấu hiệu nguy hiểm, rủi ro cao.

PHẦN 3 – NỢ & RỦI RO TÀI CHÍNH

- Nợ vay trong tầm kiểm soát (Tỷ lệ Nợ/Vốn chủ sở hữu hợp lý với ngành)
- Doanh nghiệp không phụ thuộc vào nợ vay mới để duy trì hoạt động
- Lợi nhuận đủ trang trải chi phí lãi vay (ICR > 4)
- Không phát hành cổ phiếu liên tục làm pha loãng cổ đông

PHẦN 4 – BAN LÃNH ĐẠO & QUẢN TRỊ

- Ban lãnh đạo minh bạch, công bố thông tin đầy đủ
- Không hứa hẹn những con số phi thực tế
- Lợi ích cổ đông được ưu tiên (Cổ tức tiền mặt, mua lại cổ phiếu)
- Lịch sử phân bổ vốn hợp lý và nhất quán (Đầu tư dự án mới)

PHẦN 5 – ĐỊNH GIÁ (VALUATION CHECK)

- Tôi hiểu doanh nghiệp đủ rõ để ước tính giá trị
- Tôi không mua chỉ vì giá đang tăng (Momentum)
- Tôi không mua theo tin đồn hoặc hiệu ứng đám đông
- Khoản đầu tư có biên an toàn đủ lớn

PHẦN 6 – CHECK LIST TÂM LÝ NHÀ ĐẦU TƯ

- Tôi có đang FOMO (Sợ bỏ lỡ) không?
- Tôi đã hiểu hết những rủi ro xấu nhất chưa?
- Nếu giá giảm 30% ngay trong ngày, tôi có bình tĩnh giữ không?
- Tôi đang ra quyết định dựa trên phân tích hay vì cảm xúc?

PHẦN 7 – QUYẾT ĐỊNH CUỐI CÙNG

Điều này có nghĩa là:

Nhóm đánh giá	Điểm (Tự chấm)
Doanh nghiệp & Mô hình kinh doanh	
Tài chính	
Quản trị & Lãnh đạo	
Định giá	
Tâm lý & Kỹ luật	

KẾT LUẬN:

- **Đạt $\geq 80\%$:** Có thể nghiên cứu sâu để quyết định mua.
- **50 – 80%:** Cần phân tích bổ sung, còn nhiều điểm mù.
- **< 50%:** Tránh xa. Rủi ro quá cao.

PHẦN 8 – NGHIÊN CỨU TRƯỜNG HỢP MINH HỌA

DOANH NGHIỆP GIẢ ĐỊNH: CÔNG TY CỔ PHẦN THỰC PHẨM AN TÂM

Ngành: Thực phẩm đóng gói tiêu dùng nội địa.

Bối cảnh: Hoạt động 12 năm, đang mở rộng nhà máy, doanh thu tăng nhưng nợ vay tăng.

Danh sách việc cần làm tiếp theo:

- Kinh doanh:** Dễ hiểu. Bánh mì/đồ khô. Yêu cầu về thời hạn ổn định.
 - Tài chính:** Lợi nhuận tăng nhưng *Dòng tiền kinh doanh (CFO) bị âm 2 năm liên.*
 - Quản trị:** Ban lãnh đạo hay hứa về tốc độ tăng trưởng 2 con số nhưng thường không đạt được.
- Rủi ro:** Lợi nhuận ghi nhận nhưng tiền chưa về, nợ vay ngắn hạn tăng nhanh.

Tâm lý: Không FOMO. Đang chờ báo cáo quý tiếp theo để kiểm tra dòng tiền.

Tổng điểm đánh giá: 65/100

→ **Quyết định:** Nằm trong vùng **50–80%**. Chưa mua ngay. Cần theo dõi khả năng thanh toán bổ sung và cải thiện dòng tiền.

ĐỒNG CỔ VẤN

“Doanh nghiệp tốt bình thường nhàm chán.”

Những giai đoạn thị trường hưng phấn cực độ thường cũng là lúc rủi ro bị che giấu nhiều nhất.

Lợi nhuận dài hạn không đến từ sự phấn khích mà đến từ kỷ luật và sự kiên nhẫn.

“Kiên nhẫn là lợi thế cạnh tranh lớn nhất.”

Check list này không giúp bạn giàu nhanh sau một đêm. Nó giúp bạn tránh những sai lầm đắt giá và bảo vệ đồng vốn trước khi nghĩ đến lợi nhuận.

CHÚC BẠN LUÔN ĐẦU TƯ THÔNG TÁO & BỀN VỮNG

Đồng Cổ Vấn | Tư vấn tài chính <https://dongcovan.com>